

DĚJEPISNÁ OLYMPIÁDA

Kronikář Jiří Bartoň:

PhDr. Jiří Bartoň (*1943) je publicista a kronikář městské části Prahy II. Nyní je v důchodu, ale působil dlouhá léta jako pedagog. Pro písemnou práci do státního kola Dějepisné olympiády jsem ho vyzpovídala ohledně panelové výstavby na Jižním Městě. Zde si můžete přečíst úryvek z rozhovoru, který je součástí mé práce.

Bylo někdy Jižní Město využíváno k propagandě?

Doba a politika se snažila vytřískat ze stavby co jen mohla. Stát se chlubil pořád tím, kolik tady bude bytů a tak. Z Háju k centru to stále rostlo a mezitím se ukazovaly chyby, které byly do určité míry i docela obvyklé, například se tady poprvé v republice před stavbou uklidila ornice. Najely buldozery a hnědozem stahovaly a odvážely pryč. Jenomže to bylo to plus, které nikdo neviděl. Minus spočíval v tom, že výstavba trvala třeba tři roky a ta zem pak vypadala špatně. To se obracelo proti Jižnímu Městu. Do světa a do republiky jsme se dostávali jako chlubitko a později jako místo ukazující, jak se to nemá dělat.

Myslíte si, že se režim podepsal na mentalitě obyvatel Jižního Města?

Co se politice podařilo, je, že se spousta lidí na Jižním Městě na okolí naštválo. Já sám jsem asi padesátkrát napsal, proč se lidem a dětem, co tady vyrůstají, otlouká o hlavu něco, na co neměli absolutně žádný vliv. Co vznikalo, vyrůstalo, chválilo se i hanilo bez jakéhokoliv kontaktu s nimi, se s nimi i veze. „On je z Jižáku“ – takové věci tu bývaly typické. Mně na začátku známí říkali: „Kdybys ty měl někoho, aby ti pomohl někam jinam, abys nemusel přijímat byt tam.“ Ale já jsem založením na historii, a tak jsem si říkal: „poprvé jsem někde, kde něco vzniká od trávníku a nějak se vyvine“. A já to chtěl sledovat a to se mi také podařilo.

Někdo radši rovnou vleze do teplého, to mně ale bylo v tu chvíli jedno, jen jsem netušil, že to bude trvat tak dlouho, že bude tolik různých politických snaživců, kteří budou házet klacky pod nohy, aby stále nebylo hotovo. My nemáme náměstí, park dělali na čtyřikrát, přitom je to jednoduché jakoacka. O to se zasloužili ale jiní lidé než ti, co tu žijí. Tady si nikdo nezpívá Jižák, Jižák, město snů, ani ti, co s tím jednou za rok někde vystupují, to je absurdum. Lidi si hlavně přáli, aby se dalo na vědomí, že jsme pražská čtvrť. A my jsme pražská čtvrť, už to není tamto Jižní Město za Prahou

Vnímáte výstavbu panelových domů spíše pozitivně nebo negativně?

Já jsem od malička zvyklý na architekturu na špičkové úrovni, nebudu lhát. Od secese, nebudu mluvit o gotice, přes prvorepublikovou architekturu až po funkcionalismus, u kterého si málokdo uvědomuje, že nemá nic společného s funkcionáři, ale že to byla elegantní architektura a stala se základem i na Jižním Městě. Bohužel ale jen základem. Dokážu si představit domy na Jižním Městě ještě daleko architektonicky hezčí, než jsou. Ale jsou, jaké jsou a už s tím nic neuděláme. Já když jsem přišel, tak jsem se díval do jednoho domu a povídám: „Ale já jsem si to představoval jinak.“ Já jsem v tom domě bydlel jako první a to jenom kvůli tomu, že zednice vzala klíče a řekla: „Tak to odemknu.“ Říkal jsem jí, že to tam nevypadá nic moc, hlavně tedy venku, i když i vevnitř byly technické nedostatky, ale to sem nebudu míchat. Prohlížel jsem si to tam a ta paní mi povídá: „Jednou se to tady zazelená, udělají se pořádné silnice a ono se vám tu bude líbit.“ Skončil jsem to skoro melodramaticky.

NATÁLIE RULFOVÁ

